

INSTITUT PRO DEMOKRACII A EKONOMICKOU ANALÝZU

projekt Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i.

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND ECONOMIC ANALYSIS

A Project of the Economic Institute of the Czech Academy of Sciences

Platy učitelů v roce 2019: Blýská se na lepší časy?

Červenec 2020

DANIEL MÜNICH, VLADIMÍR SMOLKA

Daniel Münich

Má doktorát z ekonomie z CERGE Univerzity Karlovy. Působí na společném akademickém pracovišti Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR CERGE-EI, kde se kromě výuky a vedení akademického think-tanku IDEA zabývá výzkumy v oblasti ekonomie trhu práce, vzdělávání a školství a tématy hodnocení výzkumu s těmito výsledky. Dlouhá léta působí jako seniorní expert v evropské síti EENEE pro Evropskou komisi, vede národní tým celoevropského projektu Euromod, je odborným členem výboru pro rozpočtové prognózy a poradní komise pro hodnocení dopadů regulace při Legislativní radě vlády (RIA).

He obtained his PhD. in economic theory from CERGE at Charles University. He currently holds a position at CERGE-EI—a joint academic workplace of Charles University and the Czech Academy of Sciences. Apart from lecturing on graduate courses he also serves as the executive director of academic think tank IDEA. He pursues research on the economics of the labor market, education and schooling. He also works on evaluations of the impacts of public policies and on research evaluation. For several years he has served as a senior expert in the European Union's think tank EENEE, sponsored by the European Commission. He currently leads the national team for the Euromod project and is an expert member of Committee on Budgetary Forecasts and the Government Legislative Council's Advisory Committee for Regulatory Impact Assessment.

Vladimír Smolka

Pracoval v oblasti aplikované statistiky a trhu práce. Jako ředitel úseku statistiky ve firmě TREXIMA se podílel na vývoji a provozování Informačního systému o průměrném výdělku. Spolupracoval na projektech výdělkové statistiky pro MPSV, ČSÚ a další centrální instituce. V současnosti působí jako konzultant výdělkové problematiky na trhu práce.

His expert area is Applied Statistics and the Labor Market. As a Director of the Statistics Division at TREXIMA, he has been involved in the development and operation of the Information System on Average Earnings. He has worked on earnings statistics projects for the MoLSA, the Czech Statistical Office and other central institutions. Currently, he works as a payroll consultant on the labor market.

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE).

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Charles University in Prague, Center for Economic Research and Graduate Education as well as the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i.

Platy učitelů v roce 2019: Blýská se na lepší časy?

Studie 3 / 2020

© Daniel Münich, Vladimír Smolka

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2019

ISBN 978-80-7344-527-0 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Platy učitelů v roce 2019: Blýská se na lepší časy?

ČERVENEC 2020¹

DANIEL MÜNICH A VLADIMÍR SMOLKA

Shrnutí

- Co do relativní úrovně učitelských platů vůči ostatním vysokoškolsky vzdělaným zaměstnancům si Česko dlouhodobě vede velmi špatně. Ještě v roce 2018 patřilo Česku poslední pořadí ze všech ekonomicky vyspělých zemí. Relativní úroveň platů přitom spoluurčuje atraktivitu učitelské profese a zájem o ní. Atraktivitu vyžaduje nejen potřeba zajištění dostatku učitelů, ale umožňuje uplatňovat výběrovost s důrazem na kvalitu práce učitelů.
- Nedávno zveřejněné podrobné národní údaje za rok 2019, na kterých je založena tato studie, ukazují, že se situace začala výrazně zlepšovat. A podle původního slibu současné vlády by to mělo pokračovat i v letech 2020 a 2021.
- Průměrný plat učitelů základních škol (ZŠ) v roce 2019 dosáhl 123,5 % průměrného platu v ekonomice, oproti 114,3 % v roce 2018. Relativní platy učitelů tak po téměř patnácti letech překonaly historické maximum z roku 2006. Tempa růstu učitelských platů v roce 2019 výrazně převyšovala tempa u vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru a velmi výrazně sektoru podnikatelského. Během dvou let 2018–2019 tak průměrný i mediánový plat učitele vzrostl o více než 28 %. Odpovídající růst u vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru byl 19,8 % a v podnikatelském sektoru pouze 14,1 %.

¹ Tato studie reprezentuje pouze názor autorů a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE). Poděkování patří Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR za souhlas s využitím dat ISPV, které sbírá a spravuje firma TREXIMA spol. s r. o. Za cenné komentáře a rady autoři děkují Štěpánu Jurajdovi, Karlu Gargulákovi, Václavu Korbelovi, Filipu Pertoldovi a Michalu Ostrému. Za konzultace ke mzdovým indikátorům MŠMT děkujeme pracovníkům oddělení statistik MŠMT. Případné chyby však jdou pouze na vrub autorů. Studie byla vydána i díky podpoře Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV21.

- Nejvíce v roce 2019 narostly relativní platy nejmladších učitelů, které byly vůči ostatním věkovým skupinám vysoké již od roku 2011. Naopak nejnižší zůstávají relativní platy učitelů středního věku 30–49 let. Nástupní platy českých učitelů jsou tak relativně atraktivní, ale atraktivita s roky praxe rychle klesá, jak se vysokoškolsky vzdělaným vrstevníkům v ostatních profesích platy zvyšují dynamičtěji.
- Variabilita učitelských platů je velmi nízká a neodpovídá diverzitě v kvalitě práce učitelů. Příliš paušalizované platy ve školství vedou k platovému nedocení a nedostatečné motivaci kvalitních učitelů, což je spojeno s rizikem jejich odchodu z profese nebo nezájmu o profesi.
- V roce 2019 došlo i k velmi výraznému nárůstu podílu nadtarifní složky platů učitelů téměř na dvojnásobek. Díky tomu se tento podíl přiblížil platové situaci ostatních vysokoškolských profesí ve veřejném sektoru. Nezanedbatelná část celkového navýšení učitelských platů se tedy skutečně promítla do nadtarifních složek, jak bylo původně přislíbeno. Nadtarifní složky představují jeden z nástrojů řízení lidských zdrojů na úrovni škol a mohou mít charakter odměn za úsilí, přístup k práci a její kvalitu nebo fungovat jako nástroj externí motivace.
- Motivační charakter učitelských platů je třeba sledovat i na úrovni krajů. Hlavní příčinou mezikrajských rozdílů v relativních platech učitelů jsou rozdíly v úrovni platů ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců v krajích. V tomto ohledu je nejhorší situace v Praze a Středočeském kraji. Relativní úroveň učitelských platů vůči platům ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců vychází výrazně příhodněji, pokud rozlišujeme mezi platovou úrovní mužů a žen s ohledem na to, že většinu učitelů představují ženy. Relativní úroveň učitelských platů vychází lépe také v případě mediánových platů, které nejsou ovlivněny extrémně vysokými platy ve vedoucích pozicích, kde pracují většinou muži. Naopak zohlednění věku snižuje relativní platy učitelů, protože český učitelský sbor je relativně starý.
- Nedávno iniciovaná reformní snaha MŠMT snižovat mezikrajské rozdíly v úrovni financování učitelských platů různých typů škol se již zřejmě promítla do mezikrajských rozdílů relativní úrovně učitelských platů v roce 2019. Mezi rokem 2018 a 2019 se totiž relativní platy učitelů řady krajů o něco přiblížily celostátnímu průměru. Ztráta Prahy a Středočeského kraje za celonárodním průměrem však nadále zůstává vysoká.

Study 3 / 2020

Teachers' salaries in 2019: A glimpse of a brighter future ?

JULY 2020²

DANIEL MÜNICH A VLADIMÍR SMOLKA

Summary

- As far as the relative level of pay for teachers compared to other university-educated employees is concerned, the Czech Republic has long occupied a very low position relative to other developed countries. As recently as 2018, the country ranked lowest on this front among all the OECD countries. The relative level of teachers' pay is one of the factors that determine the attractiveness of the teaching profession. The teaching profession needs to be attractive not only in order to ensure a sufficient supply of teaching staff but also to enable selectivity in teacher recruitment, with an emphasis on teacher quality. The national data for 2019, which have recently been published and on which this study is based, show that this situation has begun to improve substantially. If the pledges originally made by the current government are anything to go by, this situation ought to further improve substantially during 2020 and 2021.
- In 2019 primary school teachers' average pay reached 123.5% of the average salary in the national economy, up from 114.3% in 2018. This means that teachers' relative pay level exceeded the previous record, which was set almost fifteen years ago in 2006. The speed of increase in teachers' salaries in 2019 was far greater than the speed of increase in the salaries of other university-educated public sector employees and very substantially greater than that in the private sector. During 2018-2019 teachers' mean and median pay rose by more than 28%. The equivalent growth among university-educated employees in the public sector was 19.8% and in the private sector just 14.1%.
- The youngest teachers saw the greatest rise in their relative salaries during 2019, although their salaries had already been relatively high compared with other age groups in the profession since 2011. Teachers in the middle age category, aged between 30 and 49 years,

² This study represents the authors' own views and not the official position of the Czech Academy of Sciences' Economics Institute nor of the Charles University Centre for Economic Research and Graduate Education (CERGE). We are grateful to the Ministry of Labour and Social Affairs for allowing us to use the ISPV data collected and managed by company TREXIMA spol. s r. o. The authors thank Štěpán Jurajda, Karel Gargulák, Václav Korbel and Filip Pertold for their valuable comments and advice. We would like to thank the statistics department of the Ministry of Education, Youth and Sports for consultations on wage indicators of the Ministry of Education, Youth and Sports. The study was produced with support from the Czech Academy of Sciences as part of its AV21 Strategy programme.

continue to receive the lowest relative salaries, reflecting age. Starting salaries for Czech schoolteachers are thus relatively attractive, but that attractiveness swiftly reduces as teachers gain years of experience, whereas their university-educated peers in other professions enjoy dynamic salary increases.

- There is very low variability in teachers' salaries and it does not correspond to the existing diversity in teacher quality. Over-generalised pay in the school system leads to high quality teachers being undervalued and insufficiently motivated, which increases the risk that they may leave the profession or low interest in this profession among young generation.
- During 2019, there was also a substantial increase in the proportion of teachers' pay provided as above-tariff items, which almost doubled. As a result this proportion is now similar to that for other university-educated public sector professions. A not insignificant part of the overall increase in teachers' pay was thus manifested in the above tariff component, as previously promised. Above tariff components are one human resources management tool available at the school level and can take the form of bonuses for effort, strong work ethic or high quality work, or of an external motivator.
- It is also necessary to monitor the motivational aspect of teachers' salaries at the regional level. The main drivers behind differences in relative teachers' pay between regions are differences in the levels of pay for other university-educated employees across the regions. The worst situations in this sense are in Prague and Central Bohemia. The relative level of teachers' pay compared to other university-educated employees looks far more felicitous if we distinguish between pay levels for men and women, since most teachers are women. The relative level of teachers' pay also looks better if median pay is used rather than mean pay, since median pay is not affected by the extremely high salaries in managerial positions that are largely occupied by men. Taking age into account, however, renders teachers' pay relatively low, because the Czech teaching staff is relatively old.
- The reform efforts recently initiated by the Ministry of Education, Youth and Sports, which aim to reduce the inter-regional differences in the level of financing for teachers' salaries at different types of schools have evidently already impacted the inter-regional differences in relative teachers' pay levels during 2019. Between 2018 and 2019 relative teachers' pay in most regions came some way closer to the national average. Nevertheless, Prague and Central Bohemia still have a long way to go to reach the national average.

Význam relativní úrovně učitelských platů: Tato krátká přehledová studie navazuje na řadu studií IDEA 2013, 2015–2019, které mapují vývoj platů učitelů. Studie jdou nad rámec běžných statistických přehledů v tom, že akcentují úroveň učitelských platů v relaci k vývoji ostatních platů a mezd v české ekonomice. Navíc sleduje i vývoj nadtarifních složek platů v relaci k situaci v podnikatelské a veřejné sféře. Je to právě relativní úroveň platů, od které se kromě dalšího odvíjí i atraktivita učitelské profese, která následně spoluurčuje zájem o učitelskou profesi v řadách současných i potenciálních učitelů, kteří se na profesi připravují nebo teprve budou připravovat. Atraktivita učitelské profese je nejen nezbytnou podmínkou dostatku učitelů, ale umožňuje v systému uplatňovat výběrovost s důrazem na kvalitu práce učitelů. Celkově však jde o dlouhodobé procesy formování učitelského sboru země cestou příchodů a odchodů do a z profese. I z tohoto důvodu lze dopady relativně nízkých nebo naopak vysokých učitelských platů na kvalitu práce učitelů a kvalitu výuky a vzdělávacích výsledků žáků vysledovat až s odstupem mnoha let, namnoze celých dekád. Detailnější diskusi těchto obecně známých fenoménů obsahují předchozí studie IDEA a řada dalších studií ve světě.³

Srovnání Česka se světem: Co do relativní úrovně učitelských platů Česko v mezinárodním srovnání zaujímá dlouhodobě postavení země s relativně nejhůře placenými učiteli v rámci všech zemí EU i OECD. Navzdory jistému zlepšování, které se datuje od přelomu let 2017–2018, patřilo Česku i v roce 2018, pro který jsou známy mezinárodně srovnatelné údaje, poslední pořadí ze všech zemí OECD (**Graf 1**). Učitelský plat na druhém stupni (2. st.) základních škol (ZŠ) podle těchto údajů dosahoval v Česku pouhých **64 %** průměrné mzdy vysokoškolsky vzdělaných pracovníků. Přitom průměr zemí EU se blíží **90 %** a země jako Finsko nebo Německo mají učitelské platy na úrovni **100 %**.⁴ Pokud by tedy měly relativní platy českých učitelů dosahovat průměru zemí EU, musely by být v jednom roce zhruba o 40 % vyšší. To by tehdy v roce 2018 znamenalo průměrný hrubý plat českého učitele nikoliv 35 000 Kč⁵, ale zhruba 50 000 Kč (35 000 x 90/64). Německým a finským poměrům by pak odpovídaly učitelské platy na úrovni 55 000 Kč (35 000 x 100/64).

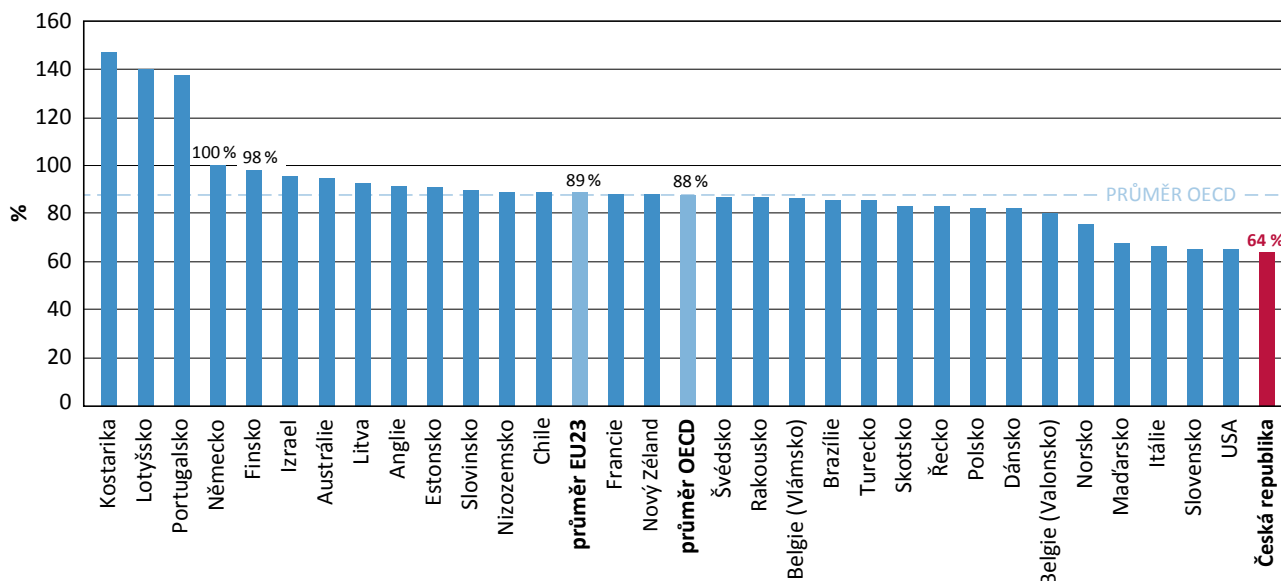
³ Problematikou kvality práce učitelů se zabývají např. studie Hanushek (1971, 2011), IDEA 2018b, Hanushek a kol. (2018c), Golsteyn a kol. (2016), Hanushek a Rivkin (2004, 2006).

⁴ Mezinárodní srovnání je založeno na platech učitelů na úrovni lower-secondary, tj. na 2. stupni základních škol.

⁵ V tomto výpočtu pro rok 2018 pracujeme s hodnotou 34 943 Kč, kterou vykazuje MŠMT jako průměrný plat učitelů ve školách zřizovaných MŠMT, obcemi a kraji (magistráty) podle platového řádu: Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 109 odst. 3 za celé regionální školství od mateřských škol, přes školy střední až po vyšší odborné školy a konzervatoře.

Graf 1: Relativní platy učitelů v zemích OECD

Poměr platů učitelů a vysokoškolsky vzdělaných pracovníků v roce 2018

Zdroj: OECD Education at a Glance, 2019. Tabulka D 3.1.

Pozn.: Jde o učitele na druhém stupni veřejných základních škol. Platy zahrnují veškeré příplatky.

Vládní sliby: Současná vláda Andreje Babiše ve svém programovém prohlášení⁶ slíbila, že bude učitelské platy (včetně řídicích pracovníků) výrazně zvyšovat, a že v roce 2021 dosáhnou 150 % úrovně roku 2017. Tento slib zhruba odpovídá platu **47 500 Kč**.⁷ Způsob vládního závazku komplikuje skutečnost, že růst relativních platů učitelů je odvislý i od tempa růstu ostatních platů v národním hospodářství v letech 2018–2021, který tehdy šlo pouze predikovat. Koncem roku 2019 se začalo spíše než o původním vládním příslibu 150 % platu roku 2017 hovořit o konkrétním zaokrouhleném čísle, průměrném učitelském platu **45 000 Kč** v roce 2021.⁸

Výraznější zvýšení učitelských platů, které bylo cíleno těsně po sněmovních volbách na podzim roku 2017, schválila ještě předchozí vláda Bohuslava Sobotky, která ještě připravila státní rozpočet na rok 2018. Príslib současné vlády Andreje Babiše se tedy začal

⁶ Podrobný rozbor rozdílných předvolebních slibů ohledně učitelských platů ze strany hnutí ANO a ČSSD nabízí studie IDEA 2019 na str. 17–18.

⁷ Přesný výpočet komplikuje skutečnost, že definicí průměrných učitelských platů existuje celá řada a vládní závazek nebyl dostatečně konkrétní. Zde pro rok 2017 z vládního prohlášení pracujeme s hodnotou 31 578 Kč, kterou vykazuje MŠMT jako průměrný plat učitelů ve školách zřizovaných MŠMT, obcemi a kraji (magistráty) podle platového řádu: Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 109 odst. 3 za celé regionální školství od mateřských škol, přes školy střední až po vyšší odborné školy a konzervatoře.

⁸ Z prohlášení ovšem není zřejmé, zda jde o konečnou hodnotu na konci roku nebo o průměrný měsíční plat za období roku 2021.

promítat do vývoje učitelských platů až od kalendářního roku 2019.⁹ Jedna věc však jsou deklarovaná navýšení mzdových prostředků v příslušné kapitole státního rozpočtu a druhá věc je skutečné navýšení celkových platů v úhrnu za celý kalendářní rok, tak jak dorazil „do peněženek“ učitelů. Zde v minulosti často docházelo k výrazným rozdílům mezi sliby a realitou. Relevantní mzdové údaje za rok 2019 jsou ale k dispozici až od konce dubna 2020. Proto je možno skutečný vývoj platů učitelů během roku 2019 zmapovat se zpožděním až nyní.

Ještě připomeňme, že rozhodnutí o navýšení učitelských platů v roce 2020 doprovázelo velmi složité a nepřehledné vyjednávání vlády s odbory koncem roku 2019, které doprovázela i částečná stávka učitelů. Výsledkem byl zopakovaný příslib vlády, že učitelské platy v roce 2020 vzrostou o 10 %. Z toho 8 procentních bodů (p. b.) podle příslibu půjde do zvýšení tarifních (tabulkových) složek platů a zbylé 2 p. b. do nadtarifních složek, tedy hlavně odměn, které jsou v pravomoci ředitelů škol.

Dlouhodobý vývoj v ČR: Představu o dlouhodobém vývoji relativních platů českých učitelů dává **Graf 2**. Predikce v grafu uvedené pro roky 2020 a 2021 jsou založeny na politických příslibech tempa růstů učitelských platů. Růst platů v ekonomice vychází z prognózy ČNB.¹⁰ Navíc jsou uvedeny poměry zvláště vůči průměrným mzdám v podnikatelském a ve veřejném sektoru. Výrazný nárůst relativních platů učitelů v roce 2019 je zcela zřejmý. Průměrný plat učitelů ZŠ¹¹ dosáhl 123,5 % průměrného platu v ekonomice (srovnej s 114,3 % v roce 2018). Relativní platy učitelů tak po téměř patnácti letech překonaly historické maximum z roku 2006. Za pozornost stojí, že tempo růstu učitelských platů poprvé od roku 2002 výrazně překonalo tempo růstu platů ve veřejném sektoru.

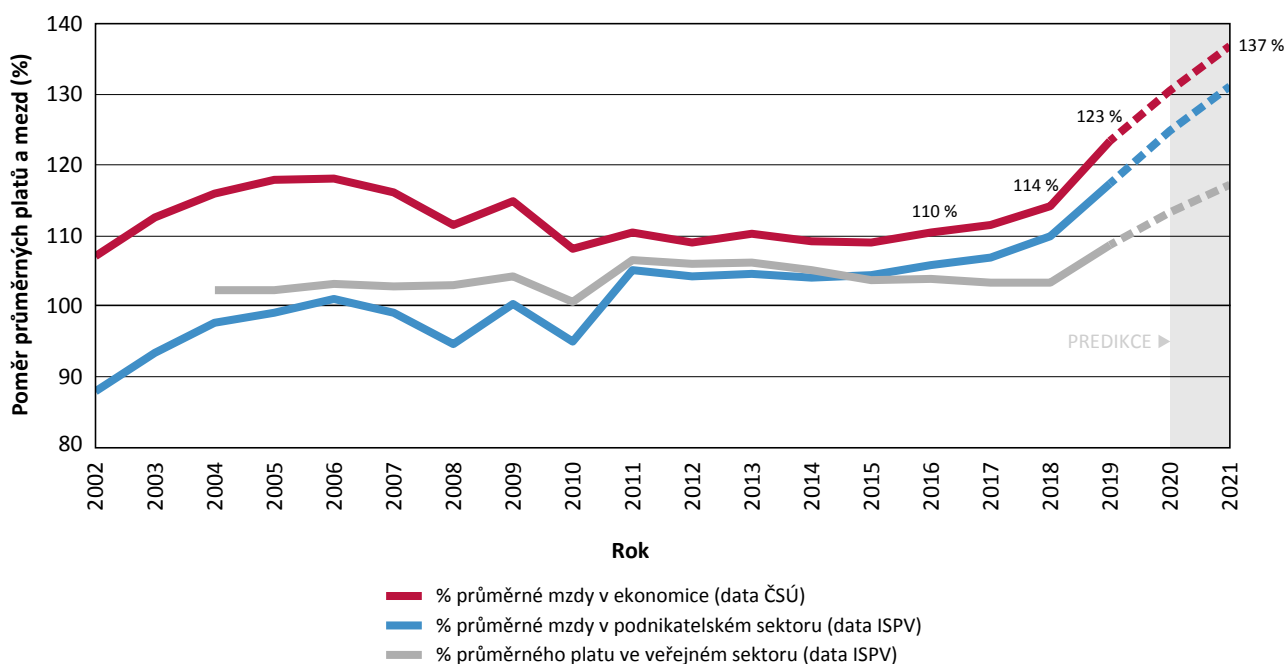
⁹ Viz internet <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/vlada-schvalila-pro-skolstvi-rekordni-rozpocet-na-rok-2019>.

¹⁰ Zpráva o inflaci ČNB – II/2020, Sešit II.2.10.

¹¹ Údaj o průměrném platu zahrnuje učitele ZŠ včetně řídících pracovníků za veřejné i neveřejné školy ze všech zdrojů financování včetně DPP, DPČ, odstupného a ostatních plateb. Zdroj: MŠMT, P1-04 oddíl V.

Graf 2: Trendy relativních průměrných platu učitelů v ČR

Poměr průměrných platů učitelů všech ZŠ (včetně vedoucích pracovníků) vůči průměrným mzdám a platům v ekonomice v letech 2002–2019 a predikce 2020–2021

Zdroj: Vlastní výpočty z dat MŠMT, ČSÚ a ISPV.

Platy učitelů ZŠ včetně řídících pracovníků za veřejné i neveřejné školy ze všech zdrojů financování včetně DPP, DPČ, odstupného a ostatních plateb. Zdroj: MŠMT, P1-04 oddíl V.

Predikce vývoje platů a mezd v letech 2020 a 2021: Zpráva o inflaci ČNB – II/2020.

Predikce vývoje platů v letech 2020–2021: V letošním roce 2020 by podle příslibů vlády mělo dojít k opětovnému navýšení učitelských platů zase o 10 % a podle aktuálních proklamací členů vlády má navyšování pokračovat i v roce 2021 tempem 9 %. Méně jasný je však budoucí vývoj průměrné mzdy v národním hospodářství i s ohledem na dopady epidemie covid-19. Pokud se naplní predikce ČNB¹², relativní učitelské platy by dále rostly a v roce 2021 by dosáhly úrovně 138,3 % mezd v ekonomice. Pomalejší tempo růstu učitelských platů vůči platům veřejného sektoru je dáno tím, že ČNB pro tento sektor predikuje vyšší tempo růstu než pro sektor soukromý.¹³ Je zde tedy výhled dalšího velmi výrazného zvýšení učitelských platů a předvolební slib by tak byl naplněn nebo by dokonce mohl být mírně překonán.

¹² Na vývoj průměrné mzdy může mít dopad nejen vývoj mezd setrvale zaměstnaných, ale také rostoucí nezaměstnanost, protože absentující mzdy nově nezaměstnaných do výpočtu průměrné mzdy přirozeně nevstoupí. S ohledem na dosavadní vývoj, kdy nezaměstnanost roste výrazně více mezi zaměstnanci se středním vzděláním (viz IDEA 2020) lze čekat pozitivní dopad na indikátor průměrné mzdy. Naopak očekávaný růst nezaměstnanosti žen se bude promítat negativně, protože ženy mají v průměru nižší mzdy než muži o více než 20 %.

¹³ Údaje o průměrných mzdách v podnikatelském sektoru jsou převzaty z ISPV pro mzdovou sféru. Internet: www.ispv.cz

Metodologická poznámka: Výše uvedená srovnání byla založena na agregátních mzdových ukazatelích, jak je uvádí ČSÚ a MŠMT. Většina indikátorů v další části studie je založena na našich původních výpočtech na základě individuálních mzdových dat z databáze ISPV.¹⁴ Pokud není uvedeno jinak, údaje o platech uváděné v další části této studie představují průměrné hodnoty měsíčních hrubých mezd a platů učitelů ZŠ bez vedoucích pracovníků v ekvivalentech plných úvazků.

Vývoj platů v detailu na úrovni základních a středních škol: V další analýze se soustředíme na motivační charakter učitelských platů a srovnáváme je proto s platy ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, případně vybraných profesí. Detailní vzhled do vývoje relativních učitelských platů dává **Tabulka 1a**. Údaje v ní jsou založeny na ročních datech ze mzdových výkazů databáze ISPV pro vybrané učitelské profese.¹⁵

Sloupce **(7)–(9)** ukazují tempa růstu učitelských platů na základě srovnání mediánových hodnot a sloupce **(10)–(12)** na základě hodnot průměrných. Rozlišení mezi průměrnými a mediánovými hodnotami je v případě učitelských platů důležité. Průměrné platy totiž vůči platům mediánovým vychází výrazně vyšší v důsledku započtení velmi vysokých platů ve vysokých řídicích pozicích do průměrných hodnot. Tyto pozice však nejsou moc srovnatelné s profesí učitelskou, a navíc jsou v ČR dominantně obsazeny muži, jejichž podíl mezi učiteli je nízký.

V **Tabulce 1a** vidíme, že relativní platy učitelů rostly podobným tempem na základních i středních školách. Tempo růstu v roce 2019 výrazně převyšovalo tempo v roce 2018. V roce 2019 navíc tempa růstu učitelských platů značně převyšovala tempa růstu u vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru a velmi výrazně podnikatelského sektoru (poslední dvě řádky horního panelu). Ve výsledku tak během pouhých dvou let (2018 a 2019) narostla průměrná i mediánová hodnota učitelského platu o více než 28 %. Růst u vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru byl za toto období jen 19,8 % a v podnikatelském sektoru pouze 14,1 %.

¹⁴ Pojmy mzda a plat pro odměnu za práci zavádí zákon č. 262/2006 Sb. Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Pro výděly v „nepodnikatelském sektoru“ používá termín platy a výděly v „podnikatelském sektoru“ nazývá mzdami. V této studii používáme termín platy i v případě, že hovoříme o platech všech učitelů, tedy i těch ze škol soukromých, tzn. z podnikatelského sektoru. Další podrobnosti k databázi ISPV jsou obsaženy v **Příloze 1**.

¹⁵ V klasifikaci profesí CZ-ISCO jde o: 2341 Učitelé na 1. stupni základních škol; 23303 Učitelé na 2. stupni základních škol; 2330 Učitelé na středních školách (kromě odborných předmětů), konzervatořích a na 2. stupni základních škol.

Tabulka 1b ukazuje tomu odpovídající vývoj mzdové mezery (v %) různých skupin zaměstnanců **vůči vysokoškolsky vzdělaným pracovníkům veřejného sektoru**. Vidíme, že záporná mzdová mezera učitelů se v letech 2018–2019 snížila zhruba o čtvrtinu, bez ohledu na průměrné či mediánové hodnoty. Například mezera učitelů 1. stupně ZŠ -20,6 % v roce 2018 se snížila na -15,7 % v roce 2019. Poslední řádek **Tabulky 1b** ukazuje, že se zároveň snížila výrazně kladná mezera mezi vysokoškolsky vzdělanými pracovníky podnikatelského a veřejného sektoru z 22,8 % na 20,2 %. Platy ve veřejném sektoru tedy rostly rychleji.

Tabulka 1a: Absolutní a relativní úroveň učitelských platů v ČR 2018–2019

Hrubé měsíční platy učitelů veřejných základních škol [v Kč] a jejich růst 2017–2019 [%]
a srovnání s platy vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců [v %]^{a), b)}

	Platy v roce 2018 [Kč/měsíc]			Platy v roce 2019 [Kč/měsíc]			Růst mediánu [%]			Růst průměru [%]		
	Hranice spodní čtvrtiny	Mediánová hodnota	Průměrná hodnota	Hranice spodní čtvrtiny	Mediánová hodnota	Průměrná hodnota	2017 – 2018	2018 – 2019	2017 – 2019	2017 – 2018	2018 – 2019	2017 – 2019
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
Učitelé 1. st. základních škol (veřejný sektor) ¹⁾	32 682	35 527	35 573	37 947	41 116	41 202	11,4	15,7	28,9	11,3	15,8	28,9
Učitelé 2. st. základních škol (veřejný sektor) ²⁾	32 122	34 914	35 421	37 251	40 468	40 967	11,1	15,9	28,8	11,1	15,7	28,4
Učitelé 2. st. a středních škol (veřejný sektor) ³⁾	32 565	35 428	35 918	37 782	41 021	41 575	11,5	15,8	29,1	11,3	15,7	28,8
Vysokoškolsky vzdělaní zam. (veřejný sektor)	33 711	38 699	44 815	37 910	43 496	48 869	10,6	12,4	24,3	9,9	9,0	19,8
Vysokoškolsky vzdělaní zam. (podnik. sektor)	30 915	43 031	55 053	33 043	46 362	58 735	7,7	7,7	16,0	6,9	6,7	14,1

Zdroj: Vlastní výpočty na základě ISPV <https://www.ispv.cz/>

a) Výpočet zahrnuje veškeré složky platů a mezd vyplacené během celého kalendářního roku

b) Barvy usnadňují rozlišení rozdílů v uvedených tempech růstu

Klasifikace profesí CZ-ISCO

1) 2341 Učitelé na 1. stupni základních škol

2) 23303 Učitelé na 2. stupni základních škol

3) 2330 Učitelé na stř. školách (kromě odborných předmětů), konzervatořích a na 2. st. základních škol

Tabulka 1b: Platová mezera v letech 2018 a 2019 [%]Rozdíl platů vůči vysokoškolsky vzdělaným pracovníkům veřejného sektoru ^{a), b)}

	Platy v roce 2018			Platy v roce 2019		
	Hranice spodní čtvrtiny	Medián	Průměr	Hranice spodní čtvrtiny	Medián	Průměr
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Učitelé 1. st. základních škol (veřejný sektor) ¹⁾	-3,1	-8,2	-20,6	0,1	-5,5	-15,7
Učitelé 2. st. základních škol (veřejný sektor) ²⁾	-4,7	-9,8	-21,0	-1,7	-7,0	-16,2
Učitelé 2. st. a středních škol (veřejný sektor) ³⁾	-3,4	-8,5	-19,9	-0,3	-5,7	-14,9
Vysokoškolsky vzdělaní zam. (podnik. sektor)	-8,3	11,2	22,8	-12,8	6,6	20,2

Zdroj: Vlastní výpočty na základě ISPV <https://www.ispv.cz/>

a) Výpočet zahrnuje veškeré složky platů a mezd vyplacené během celého kalendářního roku

b) Barvy usnadňují rozlišení rozdílů v uvedených tempech růstu

Klasifikace profesí CZ-ISCO

1) 2341 Učitelé na 1. stupni základních škol

2) 23303 Učitelé na 2. stupni základních škol

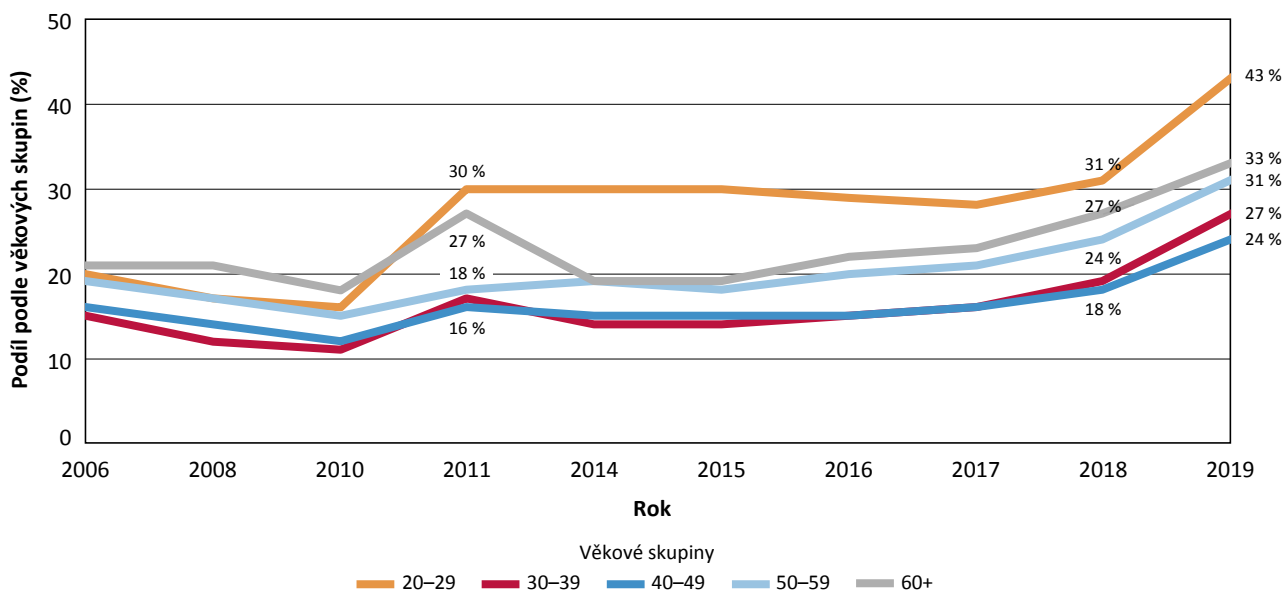
3) 2330 Učitelé na stř. školách (kromě odborných předmětů), konzervatořích a na 2. st. základních škol

Platy a věk: Je celkem přirozené, že průměrný plat s věkem, respektive s roky praxe roste především v první polovině pracovních kariér. S ohledem na motivační roli platů je proto třeba sledovat vývoj relativních platů učitelů i ve vztahu k věku. Takové srovnání nabízí **Graf 3**. Ten ukazuje podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného i podnikatelského sektoru, kteří nedosahují průměrného platu učitele ZŠ v dané věkové skupině. Představuje tedy podíl ještě hůře placených vysokoškolsky vzdělaných, než jsou učitelé. Výrazný skokový růst tohoto podílu vidíme u všech věkových skupin v roce 2011. Tehdy byl spojen se stagnací platů v národním hospodářství v důsledku ekonomické recese. Vyšší relativní úroveň si poté udrželi pouze nejmladší učitelé (věkově cílené navýšení za ministra Dobeše). Teprve od roku 2016 se datuje trend mírného zlepšování relativní velmi nízké relativní úrovně učitelských platů. A vyšší dynamiku vidíme teprve od roku 2018 a hlavně v roce 2019. Zatímco v letech 2011–2018 mělo nižší plat než průměrný mladý učitel pouze zhruba 30 % vysokoškolsky vzdělaných mladých neučitelů, v roce 2019 to bylo již 43 %. Relativní plat nejmladších učitelů se tedy v roce 2019 velmi výrazně zvýšil. V rámci věkových skupin a v relativních poměrech je dlouhodobě nejlepší platová pozice u nejmladších učitelů a nejhorší u učitelů středního věku 30–49 let. Je to dáno tím, že růst platů s věkem, respektive s praxí ve zbytku veřejného sektoru, nemluvě o sektoru podnikatelském, stoupá výrazně rychleji než u učitelů. Nástupní plat českého

učitele je tak relativně atraktivní, ale atraktivita rychle klesá s lety praxe, jak se vysokoškolsky vzdělaným vrstevníkům v ostatních profesích platy zvyšují mnohem dynamičtěji.

Graf 3: Trendy relativních platů učitelů v ČR podle věkových skupin

Podíl vysokoškolsky vzdělaných pracovníků neučitelů podnikatelského a veřejného sektoru s hrubou mzdou nižší než je průměrný plat učitelů ZŠ

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV.

Variabilita učitelských platů: Rozdíly platů v rámci věkových skupin reflektují rozdílný charakter profesí, rozdíly individuální produktivity, nesoulad mezi nabídkou a poptávkou práce, regionální mzdové rozdíly a řadu dalších faktorů. Z tohoto pohledu je učitelská profese poměrně homogenní co do kladených profesních nároků. V profesi zároveň hrají abnormálně vysokou roli tabulkové platy (tarify). Na druhé straně řada studií ukazuje¹⁶, že v přidané hodnotě vzdělávání existují mezi jednotlivými učiteli velké až obrovské rozdíly dané diverzitou v kvalitě jejich práce.¹⁷ Proto je důležité sledovat, nakolik se tato diverzita promítá do platové variability. Příliš paušalizované platy ve školství totiž vedou k platovému nedocenení a nedostatečné motivaci kvalitních učitelů, což je spojeno s rizikem jejich odchodu z profese nebo nezájmu o profesi.

¹⁶ Viz přehled Hanushek (2011).

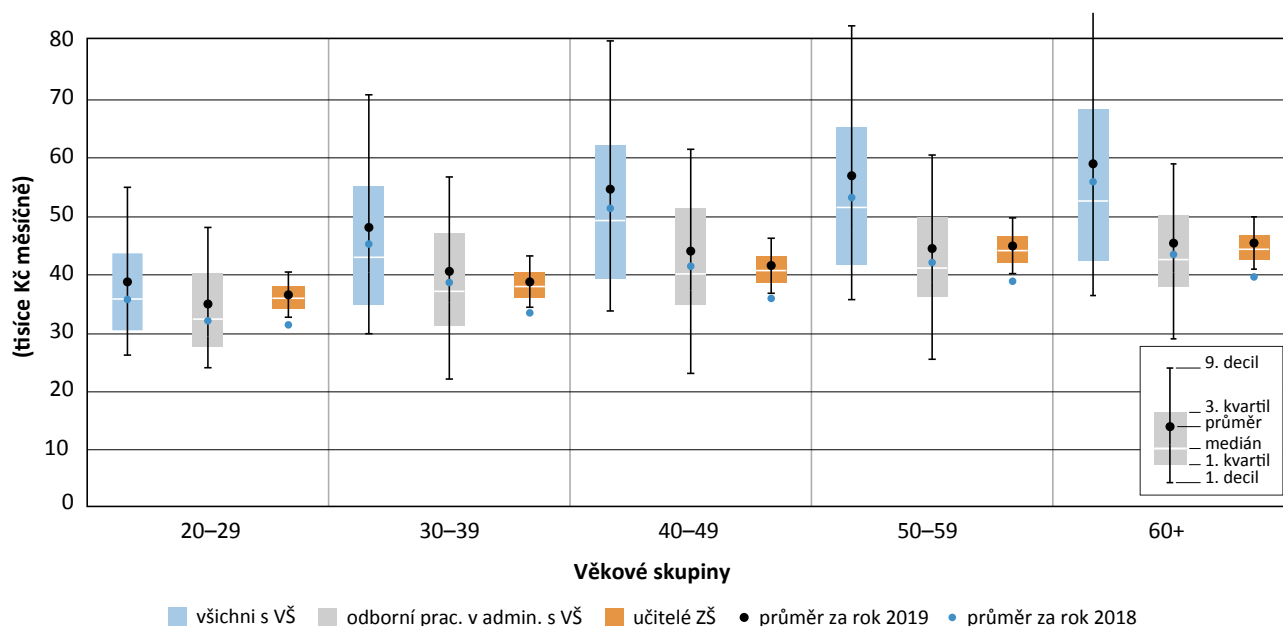
¹⁷ Více o rozdílech ve funkční gramotnosti českých učitelů v mezinárodním srovnání ve studii IDEA (2018b) a o dopadech na dlouhodobý ekonomický růst ve studii IDEA (2019b).

Variabilitu učitelských platů v roce 2019 v rámci věkových skupin ukazuje **Graf 4**. Pro srovnání je prezentována i variabilita platů všech vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru a podskupiny „*odborných pracovníků v administrativě s vysokoškolským vzděláním*“. Tyto skupiny lze považovat jako v jistém ohledu za alternativy k učitelské profesi. Jednotlivé grafy ukazují jak mediánové a průměrné hodnoty, tak hodnoty na úrovni 1. a 3. kvartilu a extrémních hodnot 1. a 9. decilu. Navíc je uvedena i hodnota průměru za rok 2018 (modrý bod), ukazující dynamiku meziročního vývoje. Vidíme, že variabilita učitelských platů uvnitř věkových skupin je proti srovnatelným skupinám extrémně nízká. Zatímco rozdíl mezi 1. a 3. kvartilem učitelů, bez ohledu na věkovou skupinu, představuje pouhých zhruba 3 tis. Kč, rozdíly v případě administrativních pracovníků představují zhruba 15 tis. Kč a v případě všech vysokoškolsky vzdělaných dokonce 15–25 tis. Kč. Plat učitele je tedy dominantně dán věkovým automatem tarifů a diverzita v kvalitě práce učitelů se do platů promítá velmi málo.

Pokud jde o věkový profil, potvrzuje se to, co již bylo zmíněno ve vztahu ke **Grafu 3**. Tedy že platy učitelů rostou s věkem pomaleji, než platy vysokoškolsky vzdělaných ve zbytku veřejného sektoru. Zde je třeba vnímat, že pracovní náplň profese učitele se s věkem příliš nemění, zatímco u osob s vysokoškolským vzděláním lze s věkem a postupující praxí očekávat postup do lépe placených a zodpovědnějších profesí, respektive pozic a funkcí (ad dlouhodobá absence karierního řádu a standardů kvality výkonu učitelské profese v ČR). Extrémně nízkou provázanost mezi délkou profesní praxe a platem učitelů dokladují také mezinárodní srovnání OECD, na kterých je založeno srovnání v [IDEA 2019](#).

Graf 4: Variabilita učitelských platů

Rozložení hrubých platů VŠ vzdělaných ve veřejném sektoru v roce 2019

Zdroj: Vlastní výpočty na základě ISPV 2018 a 2019.

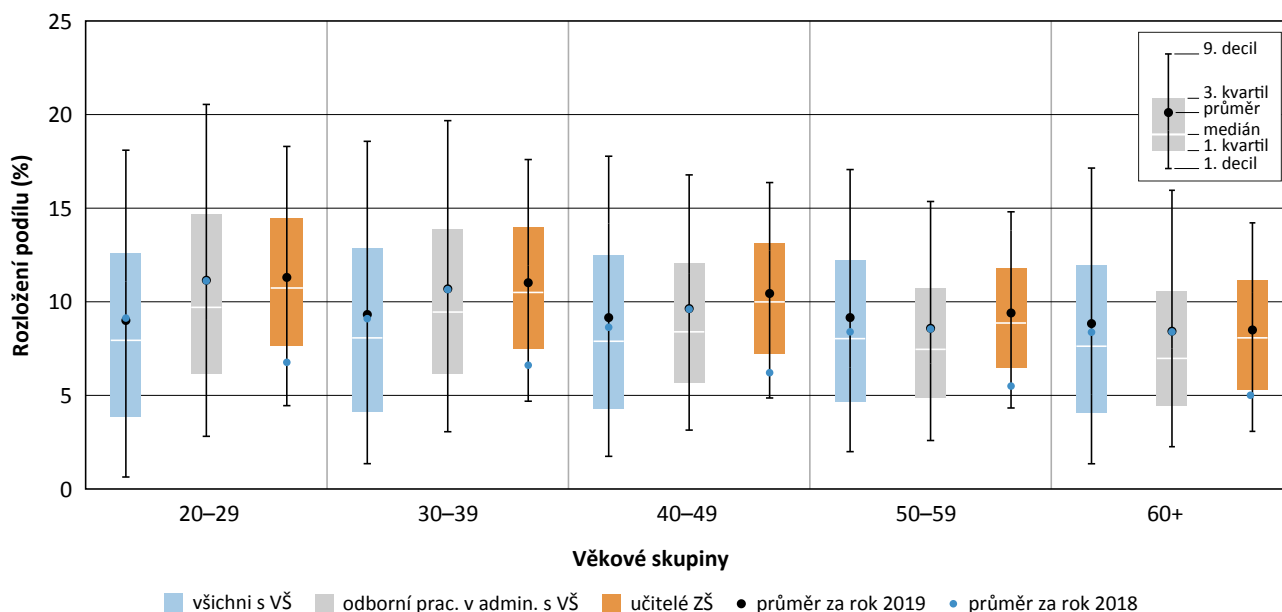
Podíl a variabilita nadtarifních složek platu: Nadtarifní složky platů představují jeden z nástrojů řízení lidských zdrojů na úrovni škol. Mohou mít charakter odměn za úsilí, přístup k práci a její kvalitu nebo fungovat nástroj externí motivace.¹⁸

Graf 5 ukazuje rozložení podílu nadtarifních složek mzdy jednotlivých pracovníků v rámci věkových skupin. Podobně jako v případě **Grafu 4** jsou pro srovnání uvedeny další dvě skupiny vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru. Variabilita podílu nadtarifních složek platů učitelů je podobná dalším dvěma skupinám zaměstnanců. Průměrný podíl se pohybuje mírně nad 10 % pro mladší skupiny a mírně klesá pod 10 % s věkem. Tento pokles je primárně způsoben růstem platu (jmenovatel) s věkem. Variabilita také s věkem mírně klesá.

Za pozornost zde stojí srovnání průměrných podílů odměn v roce 2019 (černé body) s hodnotami roku 2018 (modré). Zatímco v roce 2018 se podíl odměn učitelů pohyboval na velmi nízké úrovni 5 až 7 % podle věku, tento podíl byl v roce 2019 výrazně vyšší (zhruba o 50 %). Naopak podíl v obou srovnávacích skupinách se meziročně téměř nezměnil. Je zřejmé, že podíl odměn učitelů po dlouhých letech v roce 2019 výrazně narostl a dostal se na úroveň srovnatelnou se zbytkem veřejného sektoru. Dokumentuje to, že nezanedbatelná část celkového navýšení učitelských platů se skutečně promítla do nadtarifních složek, jak bylo přislíbeno.

Graf 5: Nadtarifní složky platů

Variabilita podílu platů VŠ vzdělaných ve veřejném sektoru ve věkových skupinách v roce 2019

Zdroj: Vlastní výpočty na základě ISPV 2018 a 2019.

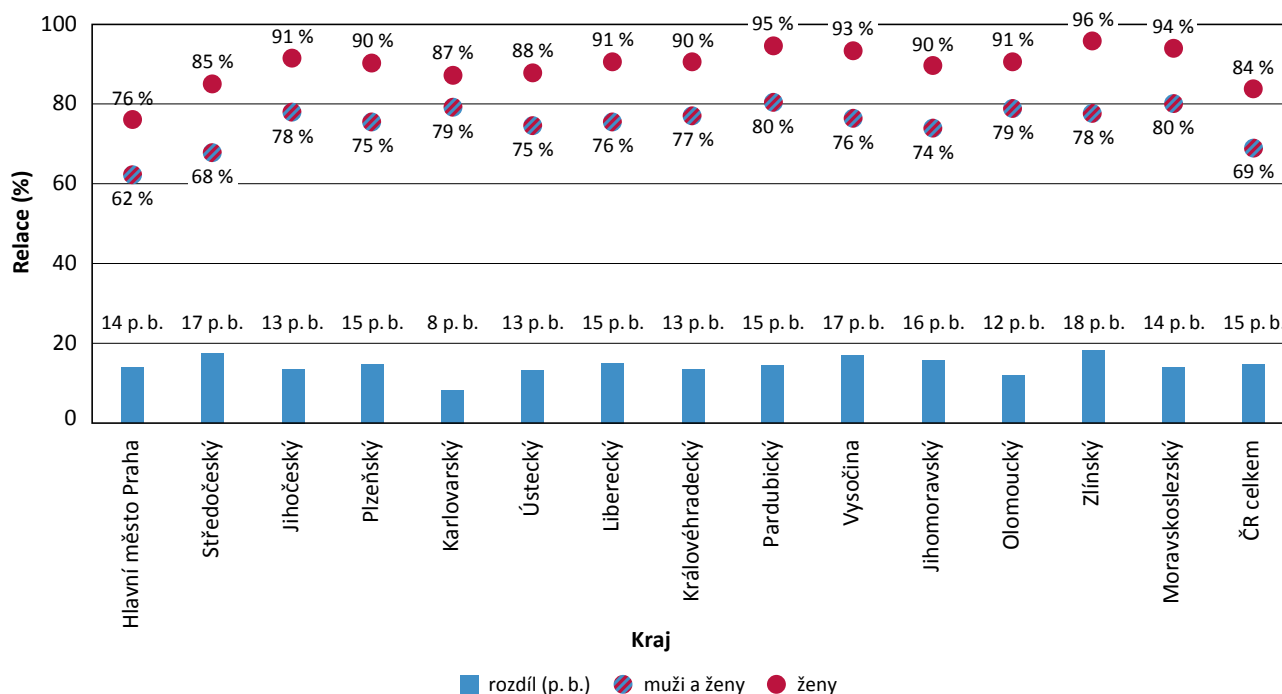
Mezikrajské rozdíly v relativních průměrných platech: Český trh práce je s ohledem na omezenou rezidenční mobilitu a poměrně malou dojezdovou vzdálenost do zaměstnání do velké míry regionalizován. Proto je třeba motivační charakter učitelských platů srovnávat i k platovým alternativám dostupným v tom kterém kraji. Zatímco úroveň učitelských platů se v důsledku vysokého podílu tarifní složky napříč kraji příliš neliší, liší se celková úroveň platů ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. To je hlavní příčinou mezikrajských rozdílů v relativních platech učitelů.

Graf 6 ukazuje krajské průměry učitelských platů na 2. stupni ZŠ v poměru k průměrným platům vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců v kraji, podnikatelského i veřejného sektoru. Vidíme zde, že relativní platy učitelů (muži a ženy dohromady) se pohybují od velmi nízké úrovně 62 % v Praze po výrazně vyšší úroveň 80 % v Pardubickém a Moravskoslezském kraji. Krajské poměry jsou však celkem podobné kromě Prahy a Středočeského kraje, kde jsou relativní platy učitelů výrazně nižší. V těchto dvou krajích je to přirozeně způsobeno výrazně vyšší mzdovou hladinou. Průměrné platy v Praze jsou sice výrazně vyšší, ale do jisté míry je to dáno výrazně vyšším podílem vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců v Praze a také sídlem řady celostátních institucí s jejich vedením. Naše srovnání ale ukazuje, že velmi nízké relativní platy učitelů v Praze vychází i ve vztahu k pouze vysokoškolsky vzdělaným zaměstnancům v Praze.

Výše uvedené platí i v případě, že podobně srovnáme platy učitelek s ostatními vysokoškolsky vzdělanými ženami v krajích. V tomto srovnání vychází učitelské platy ve všech krajích kromě Karlovarského zhruba o 15 p. b. příhodněji, takže celonárodní poměr v případě žen dosahuje úrovně 84 %. Do průměrů celkových platů vysokoškolsky vzdělaných při tomto výpočtu totiž nevstupují výrazně vyšší platy vysokoškolsky vzdělaných mužů. Karlovarský kraj představuje výjimku, kde rozdíl obou ukazatelů činí pouze 8 p. b.

Graf 6: Krajské rozdíly v relativních platech I

Průměrný plat učitelů 2. st. ZŠ v relaci k průměrné mzdě vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců v kraji v roce 2019

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV 2019.

Pozn.: Platy vysokoškolsky vzdělaných zahrnují podnikatelský i veřejný sektor.

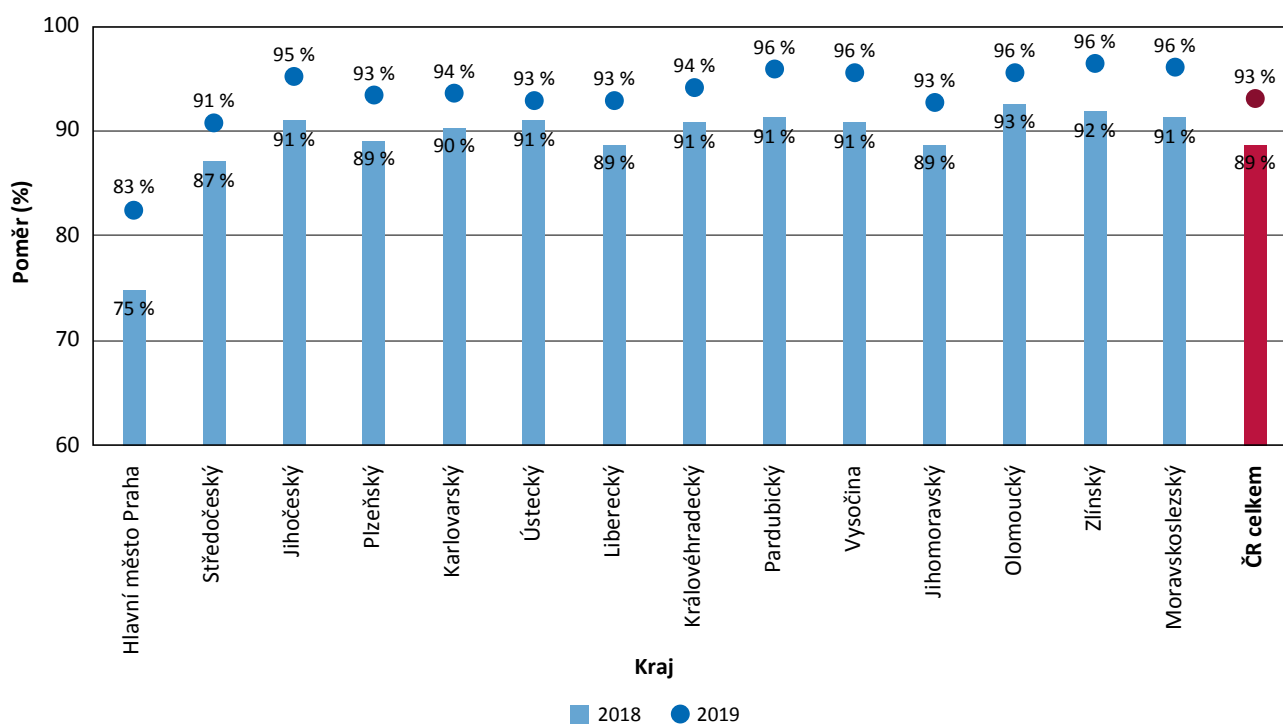
Mezikrajské rozdíly relativních mediánových platů po zohlednění věku a pohlaví: Graf 7a nabízí alternativní mezikrajské srovnání ke **Grafu 6**, které více akcentuje motivační charakter platů.

- (i) Jde jednak o srovnání na základě mediánů platů (na rozdíl od průměrů v **Grafu 6**). To odstraňuje vliv relativně malého počtu extrémně vysokých manažerských platů mezi vysokoškolsky vzdělanými zaměstnanci, především muži. Jejich mzdy zřejmě nejsou pro učitelskou profesi, kde navíc dominují ženy, příliš realistickou profesní alternativou.

- (ii) Navíc je při tomto výpočtu zohledněn věk a pohlaví učitelů. Konkrétně je plat každého učitele vztažen k mediánovému platu dané věkově-genderové skupiny, a nikoliv všech zaměstnanců v kraji. To znamená, že hypotetická alternativa platu každého jednoho učitele ve výpočtu představuje mediánový plat obdobně starých vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců stejného pohlaví ve stejném kraji. Tento způsob výpočtu tedy například nesrovnává platy učitelek - žen s platy mužů, stejně jako nesrovnává platy starších učitelů s mladšími zaměstnanci.

Graf 7a: Krajské rozdíly v relativních platech II

Mediánové platy učitelů 2. st. ZŠ v poměru k mediánovým platům vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců krajů po zohlednění věku a pohlaví v letech 2018 a 2019

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV 2018 a 2019.

Ve srovnání **Grafu 7a** vidíme podobný charakter mezikrajských rozdílů jako v případě **Grafu 6**. Pouze relativní úroveň učitelských platů vychází pro rok 2019 o zhruba 10–20 p. b. lépe než v roce 2018. Je to zřejmě důsledek působení tří faktorů:

- a. Mediánové srovnání **Grafu 7a** vychází lépe ve prospěch učitelů s ohledem na již zmíněný vliv extrémních manažerských platů, který ovlivňuje průměrné mzdy v **Grafu 6**, ale nikoliv platy mediánové.

- b.** Zohlednění pohlaví také přispívá k lepší pozici učitelských platů v **Grafu 7a**, protože platy učitelek jsou zde srovnávány jen s platy žen - neučitelek a již ne s platy mužů - neučitelů.
- c.** Zohlednění věku naopak ukazatel v **Grafu 7a** zhoršuje v neprospěch učitelů. Jde o to, že věkový průměr učitelů je vyšší než u ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, takže platy starších učitelů jsou (v **Grafu 7a** na rozdíl od **Grafu 6**) srovnávány s relativně vysokými platy ostatních, také starších vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců (viz také diskuse ke **Grafům 3 a 4**).¹⁹

Snížení mezikrajských rozdílů v důsledku změn financování: Srovnání relativních učitelských platů na úrovni krajů v letech 2018 a 2019 nám také umožňuje ověřit, do jaké míry se ministerstvu školství dařilo začít prosazovat reformní záměr²⁰ zvýšit srovnatelnost učitelských platů napříč kraji. Mezikrajské rozdíly se totiž v minulosti spíše zvyšovaly, protože kraje peníze z MŠMT určené pro školy přepočítávaly podle svých vlastních vzorečků, různě podporující různé typy škol. Reforma financování měla a má zajistit, aby učitelé napříč kraji byli odměňováni podobněji než v minulosti. Pokud byly první kroky reformy, která se plně spustila až v roce 2020 efektivní, měli bychom mezi roky 2018 a 2019 vidět meziroční snížení mezikrajských rozdílů v relativních platech učitelů 2. st. ZŠ.

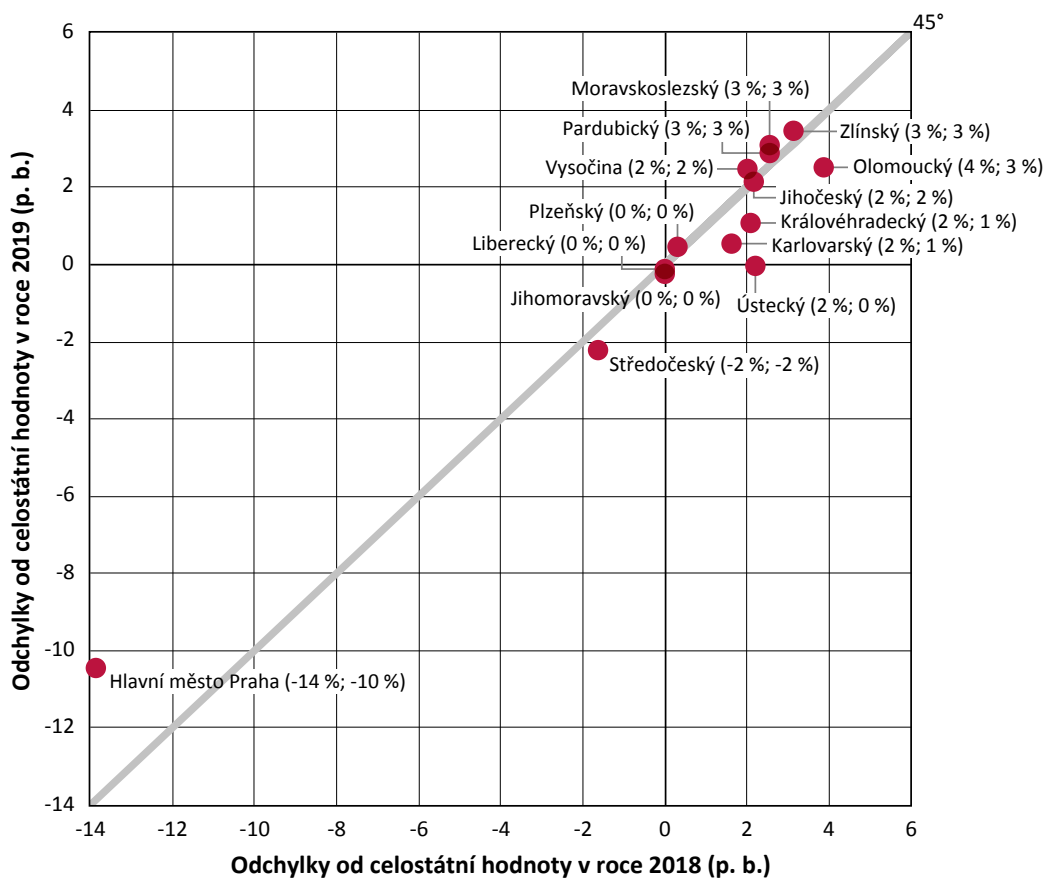
Tento trend je v **Grafu 7b**, který je založen na stejných údajích jako **Graf 7a**. Graf ukazuje odchylky relativních učitelských platů od celostátního průměru v letech 2018 (na ose X) a 2019 (na ose Y). Vidíme, že relativní učitelské platy se v několika krajích celostátnímu průměru skutečně přiblížily. K nejvýraznějšímu zmenšení mezery v procentních bodech došlo v Praze, avšak velká mezera se zatím uzavřela jen málo. Směrem k celostátnímu průměru dále poklesly relativní učitelské platy v kraji Ústeckém, Karlovarském, Královéhradeckém a Olomouckém. V ostatních krajích se sice rozdíly vůči národnímu průměru zvýšily, ale šlo o změny velmi malé.

¹⁹ Graf 4 ukazuje věkový profil mezd vysokoškolsky vzdělaných pouze ve veřejném sektoru. Tento profil je v sektoru podnikatelském ještě strmější a zároveň podíl zaměstnanosti vysokoškolsky vzdělaných v tomto sektoru je výrazně vyšší než v sektoru veřejném.

²⁰ Podrobnosti o reformním záměru MŠMT zde <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/reforma-financovani-regionalniho-skolstvi>.

Graf 7b: Meziroční změny krajských rozdílů v relativních platech III

Odchytky od celostátních hodnot podílu mediánových platů učitelů 2. st. ZŠ na mediánových platech vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců krajů po zohlednění věku a pohlaví v letech 2018 a 2019

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV 2018 a 2019.

Závěrečné poznámky

- Dominantním zdrojem financování učitelských platů ve veřejných školách jsou účelově poskytované prostředky z kapitoly 333 MŠMT státního rozpočtu. Do platů však vstupují různým způsobem i prostředky z Operačních programů EU a na platy učitelů mohou přispívat i zřizovatelé (v případě MŠ a ZŠ jsou dominantním zřizovatelem obce a v případě středních škol kraje). Rozsah tohoto financování však dosud není zmapován a pro tento účel zřejmě ani nejsou sbírána vhodná data.
- Změna mechanismu financování regionálního školství byla plně spuštěna až od kalendářního roku 2020, takže se její dopady výrazněji promítnou zřejmě až v datech roku 2020, která budou z databáze ISPV k dispozici až na jaře roku 2021.

- Učitelů veřejných škol, jejichž platy tato studie sleduje, působilo v roce 2019 v regionálním školství necelých 130 tisíc a představují tak 55 % pracovníků regionálního školství. Další skupiny pracovníků představují vedoucí pedagogičtí pracovníci (10 %), řada profesí nepedagogických pracovníků (28 %), vychovatelé (6 %), učitelé odborného výcviku (2 %), asistenti pedagogů (6 %), speciální pedagogové (0,7 %), psychologové (0,5 %) a další. Vývoj platů těchto zaměstnanců tato studie nepokrývá.
- Pokud se skutečně realizuje přislíbené zvyšování učitelských platů v roce 2020 (o 10 %) a 2021 (o 9 %), mezera relativních platů učitelů vůči průměru zemí EU (viz **Graf 1**) se výrazně uzavře. Pokud se posléze tento stav podaří udržet a zajistit věrohodnost dlouhodobých politických závazků, lze očekávat rostoucí zájem o učitelskou profesi jak v řadách absolventů středních škol (zájem o studium pedagogických a učitelských oborů), tak mezi těmi, kteří dříve z učitelské profese odešli, a také mezi zájemci z jiných profesí.²¹ Rýsuje se tak výhled, že by během několika let mohl být eliminován problém se současným nedostatkem učitelů. V dlouhodobějším horizontu by to ve vzdělávacím sektoru umožnilo výrazně posílit výběrovost do profese orientovanou na kvalitu práce učitelů.²² Zároveň je třeba mít na paměti, že tento pozitivní vývoj může zasáhnout různé regiony země různě. Problémy mohou bez dodatečných opatření přetrvávat například v malých odlehlých obcích s nízkým sociálně-ekonomickým zázemím.

²¹ Otázkou pro další empirické výzkumy zůstává, jak významná je relativní úroveň platového ohodnocení učitelské práce a další případné finanční a nefinanční atributy profese pro rozhodování o vysokoškolské přípravě na profesi učitele v ČR, respektive pro rozhodnutí po studiu v profesi dlouhodobě působit.

²² Problematikou kvality práce učitelů se zabývají např. studie Hanushek (1971, 2011), IDEA 2018b, Hanushek a kol. (2018c), Golsteyn a kol. (2016), Hanushek a Rivkin (2004, 2006).

Reference

ČNB 2020, *Zpráva o inflaci II/2020* [link](#)

ČSÚ, *Časové řady mezd* [link](#)

Golsteyn, B. H. H., Vermeulen, S., de Wolf, I. (2016). *Teacher Literacy and Numeracy Skills: International Evidence from PIAAC and ALL*. *De Economist*, 164, 365-389.

Hanushek, E. A. (1971). *Teacher Characteristics and Gains in Student Achievement: Estimation Using Micro Data*. *The American Economic Review*, 61(2), 280-288.

Hanushek, E. A. (2011). *The Economic Value of Higher Teacher Quality*. *Economics of Education Review*, 30, 466-479.

Hanushek, E. A., Piopiunik, M., Wiederhold, S. (2018). *The Value of Smarter Teachers: International Evidence on Teacher Cognitive Skills and Student Performance*. *The Journal of Human Resources*, 0317-8619R1, 2018.

Hanushek, E. A., Rivkin, S. G. (2004). *How to Improve the Supply of High Quality Teachers*. *Brookings Papers on Education Policy*.

Hanushek, E. A., Rivkin, S. G. (2006). *Teacher Quality*. Chapter in *Handbook of the Economics of Education*, (2), Amsterdam: North Holland, 1052-1078.

ISPV, *Informační systém o průměrném výdělku* [Link](#)

IDEA 2019, Münich, D. a Smolka, V. *Platy českých učitelů: nová naděje*, studie IDEA, srpen 2019 [link](#)

IDEA 2019b, Krajčová, J. a Münich, D. *Kvalita práce učitelů, vzdělanost, ekonomický růst a prosperita České republiky*, studie IDEA, květen 2019 [link](#)

IDEA 2018, Münich, D. a Smolka, L. *Vyšší platy učitelů: sliby, sliby, sliby*, studie IDEA, červen 2018 [link](#)

IDEA 2018b, Krajčová, J. a Münich, D. *Intelektuální dovednosti českých učitelů v mezinárodním a generačním srovnání*, studie IDEA, září 2018 [link](#)

IDEA PRO VOLBY 2017, Münich, D. *Platy učitelů ve volebních programech: přehled a rozbor*, studie IDEA, září 2017 [link](#)

IDEA PRO VOLBY 2017. Münich, D. *Nízké platy učitelů: hodně drahé šetření*, studie IDEA, červen 2017 [link](#), interaktivní mapa platů učitelů [link](#)

IDEA 2016, Münich, D. & Smolka, V. *Platy českých učitelů zůstávají velmi nízké*, studie IDEA, září 2016 [link](#)

IDEA 2015, Münich, D. Perignáthová, M. Zapletalová, L., Smolka, V. 2015. *Platy učitelů českých základních škol: setrvale nízké a neatraktivní*, studie IDEA, září 2015 [link](#)

IDEA 2012, Münich, D. Straka, J. *Být či nebýt učitelem: platy českých učitelů pohledem nákladů ušlých příležitostí a širší souvislosti*, studie IDEA, září 2012 [link](#)

OECD 2019, *OECD: Education at a Glance 2019*, Paris, září 2019 [Link](#)

Příloha 1: Popis databáze ISPV

Mikroekonomická srovnání platů a mezd jsou založena na nejvěrohodnějších a nejkompletnějších údajích, které jsou pro tento účel v České republice (ČR) dostupné. Jde o údaje z Informačního systému o průměrném výdělku (ISPV), které ze mzdových databází ekonomických subjektů zpracovává firma TREXIMA, spol. s r.o.

Údaje ISPV mají řadu předností: **(i)** Obsahují platy učitelům skutečně vyplacené včetně všech jejich složek, jako jsou například odměny, **(ii)** zahrnují období celého kalendářního roku, včetně měsíců, kdy byly vyplaceny půlroční a roční odměny, **(iii)** obsahují informace o výši úvazku resp. odpracované době, takže je možný přepočítání na plné úvazky²³, **(iv)** zahrnují téměř všechny veřejné základní školy, **(v)** obsahují informace o místu pracoviště, věku, pohlaví a výši dosaženého vzdělání pracovníků, což umožňuje učitele srovnávat s ostatními pracovníky podobných charakteristik, **(vi)** umožňují srovnání platů jiných profesí počítaných stejnou metodikou, **(vii)** umožňují rozlišit podnikatelský a nepodnikatelský sektor zaměstnavatele.²⁴

²³ Podrobnosti ke konceptu přepočtených počtů viz <http://www.statistikaamy.cz/2015/10/fyzicke-osoby-vs-prepoctene-pocty/>.

²⁴ Metodika ISPV terminologicky rozlišuje veřejný a soukromý sektor na platovou a mzdovou sféru. Termínem plat potom míní honorování pracovníků ve veřejném sektoru a termínem mzda se míní honorování pracovníků v sektoru podnikatelském. Tato terminologie je použita i v této studii. V ISPV se zařazují do mzdové sféry ekonomické subjekty, které odměňují mzdou podle § 109, odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Ekonomické subjekty, které přísluší do platové sféry, odměňují platem podle § 109, odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Do roku 2010 byla mzdová sféra označována podnikatelskou sférou a platová sféra byla označována nepodnikatelskou sférou.

Předchozí publikace IDEA

2020

Odkud se rekrutují výzkumníci na univerzitách? Vít Macháček, Martin Srholec, únor 2020 [▶](#)
interaktivní aplikace česká [▶](#), anglická verze studie [▶](#), interaktivní aplikace anglická [▶](#)

2019

Dichotomie spotřebních daní: zdroj veřejných rozpočtů a nástroj snižování újmy (diskusní studie). Vladimír Novák, Michal Šoltés, prosinec 2019 [▶](#)

Mezinárodní srovnání ředitelů škol: české administrativní inferno. Miroslava Federičová, listopad 2019 [▶](#)

Návratnost soukromých a veřejných výdajů na podnikatelský výzkum. Petr Pleticha, říjen 2019 [▶](#)

Dary politickým stranám a veřejné zakázky: evidence z let 2007–2014. Vítězslav Titl, Benny Geys, září 2019 [▶](#)

Platy českých učitelů: nová naděje. Daniel Münich, Vladimír Smolka, srpen 2019 [▶](#)

Stigma jako sebenaplňující se proroctví? Experimentální výzkum z českých věznic. Lubomír Cingl, Václav Korbel, srpen 2019 [▶](#)

Globalization of science: Evidence from authors in academic journals by country of origin. Vít Macháček, Martin Srholec, květen 2019 [▶](#)

Kvalita práce učitelů, vzdělanost, ekonomický růst a prosperita České republiky. Jana Krajčová, Daniel Münich, Tomáš Protivínský, květen 2019 [▶](#)

Dopady zvyšování minimální mzdy v letech 2013–2017 na zaměstnanost a mzdy v České republice. Jakub Grossmann, Štěpán Jurajda, Vladimír Smolka, duben 2019 [▶](#)

Zatížení školními domácími úkoly v České republice a srovnání se světem. Václav Korbel, Daniel Münich, duben 2019 [▶](#)

Elektromobil: nejdříve do vesmíru, do Česka až po slevě. Milan Ščasný, Iva Zvěřinová, Zuzana Rajchlová, Eva Kyselá, únor 2019 [▶](#)

A Comparison of Journal Citation Indices. Daniel Münich, Taras Hrendash, únor 2019 [▶](#)

Dopady známek na vysvědčení na životní rozhodnutí žáků. Miroslava Federičová, únor 2019 [▶](#)

2018

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v roce 2017. Daniel Münich, Taras Hrendash, prosinec 2018 ➤

Které organizace mají nejcitovanější patenty? Nový pohled na hodnocení patentového výzkumu (interaktivní publikace). Oleg Sidorkin, Martin Srholec, listopad 2018 ➤

Dopady zavedení karenční doby v roce 2008 na pracovní neschopnost. Filip Pertold, říjen 2018 ➤

An International Comparison of Economic and Academic Performance of OECD Countries, interaktivní aplikace. Taras Hrendash, Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, říjen 2018 ➤

Dopady vyšších platů politiků na volby do zastupitelstev obcí. Ján Palguta, Filip Pertold, září 2018 ➤

Dopady odkládaného zrušení superhrubé mzdy. Klára Kalíšková, Michal Šoltés, září 2018 ➤

Intelektuální dovednosti českých učitelů v mezinárodním a generačním srovnání. Jana Krajčová, Daniel Münich, září 2018 ➤

Obezita v České republice: mezinárodní srovnání s využitím dat z projektu SHARE. Filip Pertold, Jiří Šatava, srpen 2018 ➤

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech 2011–2015, interaktivní aplikace. Taras Hrendash, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, červenec 2018 ➤

Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek. Barbara Pertold-Gebicka, červenec 2018 ➤

Průvodce seniora: Jak neprodělat při předčasném odchodu do důchodu. Jiří Šatava, červenec 2018 ➤

Komu školka (ne)pomůže? Zkušenosti ze série reforem předškolní péče v Německu. Filip Pertold, Lucie Zapletalová, červenec 2018 ➤

Vyšší platy učitelů: sliby, sliby, sliby. Daniel Münich, Vladimír Smolka, červen 2018 ➤

Kde se nejvíce publikuje v predátorských a místních časopisech? Bibliometrická analýza trochu jinak. Vít Macháček, Martin Srholec, červen 2018 ➤

The low-skilled in the Czech Republic. Alena Bičáková, Klára Kalíšková, květen 2018 ➤

Názvy firem jejich vliv na firemní výkonnos . Jan Hanousek, Štěpán Jurajda, duben 2018 ➤

Co skrývají známky na vysvědčení? Daniel Münich, Tomáš Protivínský, leden 2018 ➤

2017

Růst disponibilních příjmů osob v letech 2005 až 2015: Kdo si polepšil? Jiří Šatava, prosinec 2017 ➤

Místní časopisy ve Scopusu. Vít Macháček, Martin Srholec, prosinec 2017 ➤

IDEA PRO VOLBY 2017. Rodinná politika v programech politických stran: přehled a rozbor. Klára Kalíšková, říjen 2017 ➤

IDEA PRO VOLBY 2017. Důchody a důchodci ve volebních programech. Filip Pertold, Jiří Šatava, září 2017 ➤

IDEA PRO VOLBY 2017. Platy učitelů ve volebních programech: přehled a rozbor. Daniel Münich, září 2017 ➤

Kdo je váš starosta: volební soutěž a charakteristiky zastupitelů v ČR. Ján Palguta, srpen 2017 ➤

Vrána k vráně sedá aneb důležitost oboru studia při výběru partnera. Alena Bičáková, Štěpán Jurajda, Lucie Zapletalová, červenec 2017 ➤

IDEA PRO VOLBY 2017, Nízké platy učitelů: hodně drahé šetření ➤, Interaktivní aplikace studie ➤. Daniel Münich, červen 2017

IDEA PRO VOLBY 2017, Příjmy seniorů – práce, nástupní důchody a jejich valorizace. Jiří Šatava, červen 2017 ➤

Do direct subsidies stimulate new R&D output in firms A comparison of IMPULS, TIP and ALFA programmes. Oleg Sidorkin, Martin Srholec, červen 2017 ➤

IDEA PRO VOLBY 2017. Podpora rodin s dětmi: daně, dávky a veřejné služby. Klára Kalíšková, květen 2017 ➤

Pod pokličkou Beallových seznamů. Vít Macháček, Martin Srholec, květen 2017 ➤

Přísnější tresty za vraždy? Vyhodnocení dopadů legislativního návrhu. Libor Dušek, březen 2017 ➤

Ženy a muži v českém výzkumu: publikační výkon, produktivita, spoluautorství a trendy. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, březen 2017 ➤

Proč ženy v Evropě nechtějí mít více dětí? Matthias Doepke, Fabian Kindermann, překlad Ondřej Lukáš, Filip Pertold, únor 2017 ➤

2016

80% snížení emisí skleníkových plynů: analýza vývoje energetiky České republiky do roku 2050. Lukáš Rečka, Milan Ščasný, prosinec 2016 ➤

Výzkum preferencí obyvatel pro klimatické politiky: Podporují Češi, Poláci a Britové jejich zavedení? Iva Zvěřinová, Milan Ščasný, Mikolaj Czajkowski a Eva Kyselá, prosinec 2016 ➤

Světové srovnání českých a slovenských časopisů podle indikátorů Impact Factor (IF) a Article Influence Score (AIS). Daniel Münich a Samuel Škoda, prosinec 2016 ➤

Daňový systém snižuje motivaci matek s menšími dětmi k práci: Doporučení a jeho vyhodnocení. Jiří Šatava, prosinec 2016 ➤

Stimulují přímé dotace soukromé výdaje firem na R&D? Metoda regresní diskontinuity ➤, příloha *Metodika hodnocení hospodárnosti účelové podpory pro aplikovaný výzkum a vývoj ve firmách*. ➤ Ján Palguta, Martin Srholec, prosinec 2016

Transfer znalostí do praxe podnikajícími akademiky v České republice. Vít Macháček a Martin Srholec, listopad 2016 ➤

Predátorské časopisy ve Scopusu. Vít Macháček, Martin Srholec, listopad 2016 ➤

Brexit vylepší vyjednávací pozici velkých států v Radě EU. Nejvíce posílí Polsko. Vít Macháček, Tereza Hrtúsová, listopad 2016 ➤

Konkurence politických uskupení v obecních zastupitelstvech a veřejné zakázky. Ján Palguta, říjen 2016 ➤

Platy českých učitelů zůstávají velmi nízké. Daniel Münich, Vladimír Smolka, září 2016 ➤

Medzinárodné porovnanie kvality publikačného výkonu vedných odborov na Slovensku ➤, *Odborové prehľady* ➤. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, srpen 2016

Vliv mateřství na výši starobního důchodu. Jiří Šatava, červenec 2016 ➤

Dárci politických stran na trhu veřejných zakázek. Ján Palguta, červenec 2016 ➤

Národní srovnání vědeckého publikačního výkonu Akademie věd České republiky: kvantita vs. kvalita a spoluautorství. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, červen 2016 ➤

Rozvody a příjmy žen v České republice: první zjištění v České republice na základě individuálních dat. Petr Janský, Filip Pertold, Jiří Šatava, červen 2016 ➤

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech 2009–2013. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, květen 2016 ➤

Dopad daní a dávek na příjmovou nerovnost a relativní chudobu v České republice. Petr Janský, Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2016 ➤

Sebedůvěra třídy a soutěž spolužáků o osmiletá gymnázia. Miroslava Federičová, Filip Pertold, Michael L. Smith, duben 2016 ➤

Podpora rodin s dětmi prostřednictvím daňově dávkového systému. Jiří Šatava, březen 2016 ➤

K čemu vede (ne)transparentnost veřejných zakázek? Ján Palguta, Filip Pertold, březen 2016 ➤

Veřejná podpora míst ve školách se vyplatí: Analýza výnosů a nákladů. Klára Kalíšková, Daniel Münich, Filip Pertold, březen 2016 ➤

Přechod na střední školu, pití alkoholu a vliv vrstevníků na kouření mládeže. Filip Pertold, únor 2016 ➤

An International Comparison of the Quality of Academic Publication Output in the Czech Republic ➤, attachment *Discipline sheets* ➤. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, leden 2016

2015

Zdanění vysokopříjmových osob. Libor Dušek, Jiří Šatava, prosinec 2015 ➤

Hrozí opět přeplnění věznic? Predikce počtu vězňů v České republice. Libor Dušek, prosinec 2015 ➤

Mezinárodní srovnání kvality publikačního výkonu vědních oborů v České republice ➤, příloha *Oborové listy* ➤. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, prosinec 2015

Rozdíly ve výši výdělků ve vztahu k mateřství a dítěti v rodině. Mariola Pytliková, listopad 2015 ➤

Skills Mismatches in the Czech Republic. Klára Kalíšková, listopad 2015 ➤

Pracovní aktivita po dosažení důchodového věku: Institucionální pobídky v České republice. Jiří Šatava, listopad 2015 ➤

Od mateřství k nezaměstnanosti: Postavení žen s malými dětmi na trhu práce. Alena Bičáková, Klára Kalíšková, říjen 2015 ➤

Working Beyond Pensionable Age: Institutional Incentives in the Czech Republic. Jiří Šatava, září 2015 ➤

Komparativní studie věku odchodu do důchodu v České republice (česká verze studie A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic z června 2015). Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich, září 2015 ➤

Oborová publikační výkonnost výzkumných pracovišť v České republice v letech 2008–2012 (studie obsahuje interaktivní internetový nástroj, pomocí kterého je možné zvolit obor či pracoviště a zobrazit řazení pracovišť dle preferovaného ukazatele). Štěpán Jurajda, Daniel Münich, září 2015 ➤

Platy učitelů českých základních škol: setrvale nízké a neatraktivní. Daniel Münich, Mária Perignáthová, Lucie Zapletalová, Vladimír Smolka, září 2015 ➤

Miliardáři versus lidé / Billionaires versus People. Jan Švejnar, srpen 2015 ➤

A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic (v angl. jazyce, srovnávací studie věku odchodu do důchodu v České republice). Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich, červen 2015 ➤

Bodový systém a jeho vliv na počet smrtelných nehod. Josef Montag, Lucie Zapletalová, květen 2015 ➤

(Ne)diskriminace žen při žádosti o zaměstnání v důsledku mateřství: Experiment. Vojtěch Bartoš, březen 2015 ➤

2014

Společným zdaněním k nižší zaměstnanosti žen. Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová, prosinec 2014 ➤

Co s ekonomickou neaktivitou v zemích Visegrádu? Ágota Scharle, říjen 2014 ➤

Vliv informací z volebních lístků na výsledky obecních a krajských voleb. Štěpán Jurajda, Daniel Münich, Lucie Zapletalová, říjen 2014 ➤

Regionální rozdíly v kupní síle: Ceny, platy, mzdy a důchody. Matěj Bajgar, Petr Janský, srpen 2014 ➤

Budete mít nárok na důchod? Štěpán Jurajda, Jiří Šatava, červenec 2014 ➤

Učení mučení, nebo škola hrou? Srovnání oblíbenosti školy a matematika pohledem mezinárodního šetření. Daniel Münich, Miroslava Federičová, červen 2014 ➤

Státní úředníci: Kolik jich vlastně je, kde a za kolik pracují? Petr Bouchal, Petr Janský, červen 2014 ➤

Komu pomůže navrhované zvýšení slevy na dani na dítě? Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2014 ➤

Česká ekonomika pokračuje v růstu i v roce 2014. Vilém Semerák, březen 2014 ➤

Příprava na osmiletá gymnázia: velká žákovská steeplechase. Miroslava Federičová, Daniel Münich, březen 2014 ➤

Ženy v českém finančním sektoru 1994–2012: nové pracovní příležitosti ro mladé a vzdělané. Klára Kalíšková, březen 2014 ➤

2013

Dopad vzdělanosti na hospodářský růst: ve světle nových výsledků PISA 2012.

Daniel Münich, Tomáš Protivínský, prosinec 2013 ➤

Zdanění vysokých příjmů, reforma za reformou... . Libor Dušek, Jiří Šatava,

prosinec 2013 ➤

Kdo a kolik odvádí do společné kasy? Zdanění příjmů ze zaměstnání a podnikání v českém systému. Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich, prosinec 2013 ➤

Co by od roku 2015 přinesla již schválená reforma přímých daní? Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich, říjen 2013 ➤

Dopad rozvodu na příjmy v důchodu. Jiří Šatava, září 2013 ➤

Důchodový systém: scénáře budoucího vývoje. Ondřej Schneider, Jiří Šatava, červen 2013 ➤

Dopady reformy I. důchodového pilíře po roce 1996 na starobní důchody jednotlivců. Ondřej Schneider, Jiří Šatava, květen 2013 ➤

Účastníci penzijního připojištění. Petr Janský, květen 2013 ➤

Může záporný hlas ve volebním systému se dvěma mandáty zvýšit kvalitu kandidátů? Martin Gregor, duben 2013 ➤

Kdo je nejvíce zasažen růstem cen? Rozdíly v inflaci pro různé domácnosti. Pavel Hait, Petr Janský, březen 2013 ➤

2012

Zachráněná Čína české exporty? Studie. Vilém Semerák, prosinec 2012 ➤

Odhady dopadů změn DPH na domácnosti: porovnání dvou možných scénářů od roku 2013. Petr Janský, listopad 2012 ➤

Veřejné zakázky v ČR: Co říkají data o chování zadavatelů? Pavla Nikolovová, Ján Palguta, Filip Pertold, Mário Vozár, říjen 2012 ➤

Jaký důchod nás čeká? Alternativy vývoje státního průběžného důchodového systému. Ondřej Schneider, říjen 2012 ➤

Český důchodový systém na rozcestí: Pro koho je výhodný přechod do druhého pilíře? Ondřej Schneider, Jiří Šatava, říjen 2012 ➤

Dopady makroekonomického vývoje ČR na krajské úrovni: možnosti pro aktivní hospodářskou politiku (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR). Vilém Semerák, září 2012 ➤

Možnosti pro aktivní hospodářskou politiku na krajské úrovni (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR). Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2012 ➤

Česká pomoc rozvojovým zemím: nejen finanční rozvojová spolupráce. Petr Janský, Zuzana Řehořová, září 2012 ➤

The Commitment to Development Index for the Czech Republic (výzkumný článek). Petr Janský, Zuzana Řehořová, září 2012 ➤

Být či nebýt učitelem: platy českých učitelů pohledem nákladů ušlých příležitostí a širší souvislosti. Daniel Münich, Jan Straka, září 2012 ➤

Kde se v ČR dělá nejlepší výzkum. Štěpán Jurajda, Daniel Münich, srpen 2012 ➤

Kde hledat příčiny přeplněných věznic. Libor Dušek, srpen 2012 ➤

Dopad vzdělanosti na dlouhodobý hospodářský růst a deficit důchodového systému. Daniel Münich, Petr Ondko, Jan Straka, červen 2012 ➤

Česky: Nevyužitý potenciál země. Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2012 ➤

Očekávané dopady změn sazeb DPH na rozpočty krajů. Libor Dušek, Petr Janský, duben 2012 ➤

Co když vláda nebude valorizovat starobní důchody? První odhady dopadů na relativní chudobu důchodců v ČR. Petr Janský, Daniel Münich, březen 2012 ➤

Rozpočtové instituce — evropské zkušenosti a aplikace na Českou republiku. Ondřej Schneider, únor 2012 ➤

(Ne)udržitelnost (dluhu) veřejných financí. Petr Janský, Ondřej Schneider, únor 2012 ➤

2011

Evropská krize—Dopady měnové (dez)integrace na ČR. Vilém Semerák, Jan Švejnar, prosinec 2011 ➤

Evropská krize—Špatná a ještě horší řešení. Vilém Semerák, Jan Švejnar, prosinec 2011 ➤

Evropská krize—Limity čínské podpory. Vilém Semerák, prosinec 2011 ➤

Důchodové systémy v Evropě: Reformují všichni. Ondřej Schneider, srpen 2011 ➤

Jak sjednocení DPH kompenzovat rodinám s dětmi. Petr Janský, Klára Kalíšková, červenec 2011 ➤

Penzijní dluh: Břímě mladých, Ondřej Schneider, květen 2011 ➤

Poplatky penzijních fondů: Komentář. Libor Dušek, Ondřej Schneider, květen 2011 ➤

Finanční výkonnost penzijních fondů ve střední Evropě: Proč jsou české fondy nejhorší? Jan Hlaváč, Ondřej Schneider, duben 2011 ➤

Jak by sjednocení DPH na 17,5 % dopadlo na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, březen 2011 ➤

Přehled hlavních dopadů daňových změn na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, březen 2011 ➤

Jak by daňové změny dopadly na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, únor 2011 ➤

Dopady sjednocení sazeb DPH na 20 % na životní úroveň domácnosti. Libor Dušek, Petr Janský, únor 2011 ➤

2010

Odhad dopadů navrhovaných změn DPH na životní náklady domácností. Libor Dušek, Petr Janský, prosinec 2010 ➤

Jak na státní rozpočet: Ekonomický přístup. Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2010 ➤

Jak inteligentně reformovat veřejné financ . Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar, květen 2010 ➤

2009

New member countries' labour markets during the crisis. EU BEPA Policy Brief. Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2009 ➤

<http://idea.cerge-ei.cz/publikace>

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy, CERGE.

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i. as well as the Charles University, Center for Economic Research and Graduate Education.

Platy učitelů v roce 2019: Blýská se na lepší časy?

Studie 3 / 2020

© Daniel Münich, Vladimír Smolka

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2020

ISBN 978-80-7344-527-0 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

DĚKUJEME VŠEM SPONZORŮM / WE THANK ALL OUR SPONSORS

Jan Žůrek

Petr Šrámek
advokát

IDEA se v rámci Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. podílí na aktivitách Strategie AV21
IDEA at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences participates in the Strategy AV21 activities

Platy učitelů v roce 2019: Blýská se na lepší časy?

Studie Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA)

Vydavatel/Publisher: Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., Politických vězňů 7, 111 21 Praha 1, Česká republika

O IDEA

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) je nezávislý think-tank zaměřující se na analýzu, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii.

IDEA je think-tank Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. a vznikla z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara. Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. (NHÚ - angl. zkratka EI) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (angl. zkratka CERGE).

Principy fungování IDEA

1. Vytváření shody na základě intelektuální otevřenosti – přijímání volné soutěže myšlenek, otevřenost podnětům z různých částí světa, přehodnocování existujících stanovisek vzhledem k novým výzvám.
2. Využívání nejvhodnějších teoretických a praktických poznatků – snaha o rozvinutí postupů na základě nejlepších teoretických i praktických poznatků (z České republiky i ze zahraničí).
3. Zaměření aktivit na vytvoření efektivní politiky a strategie České republiky – doplňovat akademické instituce vytvářením podkladů efektivním a operativním způsobem.

Pokud chcete dostávat do své emailové schránky informace o připravovaných studiích a akcích IDEA, napište nám na idea@cerge-ei.cz

About IDEA

The Institute for Democracy and Economic Analysis (IDEA) is an independent think tank focusing on policy-relevant research and recommendations. IDEA recommendations are based on high quality data, objective evidence-based analysis, and the latest economic theories.

IDEA is a think tank at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences and is led by its founder, Prof. Jan Švejnar. The Economics Institute (EI) of the Czech Academy of Sciences forms part of a joint workplace, CERGE-EI, together with the Center for Economic Research and Graduate Education of the Charles University (CERGE).

IDEA's Working Principles

1. We build consensus on the basis of intellectual openness – we believe in a free competition of ideas, are open to initiatives from various parts of the world, and constantly review existing opinions in the light of new challenges.
2. We make use of the most appropriate theoretical and empirical findings, and strive to develop methods based on the best theoretical and practical knowledge (both from the Czech Republic and from abroad).
3. We focus on creating effective policy and strategy for the Czech Republic, complementing academic institutions by producing materials in a constructive, practical format.

If you would like to receive regular information about the latest IDEA studies and events please subscribe to our mailing list by contacting idea@cerge-ei.cz

<http://idea.cerge-ei.cz>